

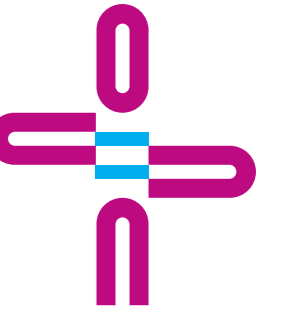
— Jaarplan 2025

wemen
DUTCH GENDER PLATFORM

GENDER
WIJ STRIJDEN VOOR
GELIJKHEID

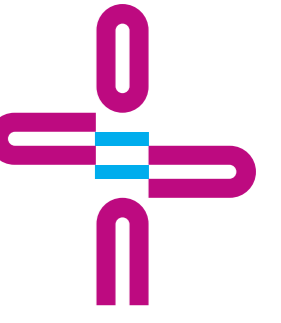
Inhoudsopgave

Bijlagen

32 Ledenlijst

36 Endnotes

Inleiding

Een nieuwe (geo)politieke realiteit

In 2030 is er wereldwijd misschien minder in plaats van meer gendergelijkheid¹. Dit is het gevolg van geopolitieke en (inter)nationale ontwikkelingen, zoals de klimaat- en biodiversiteitscrisis, oorlogen en toenemend geweld tegen vrouwen en LHBTQI+ personen.

In dit jaarplan 2025 leest u hoe WO=MEN Dutch Gender Platform bijdraagt aan behoud en versterken van respect voor vrouwenrechten en gendergelijkheid wereldwijd. Alle leden van WO=MEN staan daar pal voor. Omdat het een recht is, geen luxe. En omdat we daarmee bijdragen aan een stabielere, veiligere, leefbaardere en welvarendere wereld.

In 2025 zullen we als collectief misschien vaker dan ooit tevoren de resultaten die we samen behaalden, moeten verdedigen. Dit jaar ligt het accent daarom op behoud van (financiële) steun voor het werk voor vrouwenrechten en gendergelijkheid en de vrouwenrechtenverdedigers en –organisaties die daaraan bijdragen.

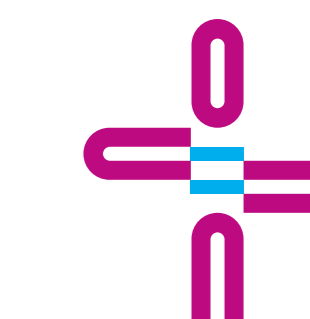
(Geo)politieke verhitting

We leven in een periode van onstuitbare klimaatverandering, verlies van biodiversiteit, toenemende gewapende conflicten aan de grenzen van Europa, in het Midden-Oosten en Afrika,

en een steeds verder polariserende samenleving. Vrouwen en meisjes in al hun diversiteit worden wereldwijd onevenredig zwaar getroffen door deze ontwikkelingen. Zo zijn 80% van de mensen die door de klimaatcrisis zijn ontheemd vrouwen². Maar tijdens de internationale klimaatonderhandelingen in 2023 (COP28) in Dubai was slechts 34% van de delegatieleden en 19% van de delegatiehoofden vrouw³.

Tegelijkertijd groeien ultraconservatieve en antidemocratische bewegingen⁴. Deze bewegingen ondermijnen de rechten van vrouwen en LHBTQI+ personen, en verheerlijken traditionele rolpatronen⁵. Misogene, homofobe, transfobe en seksistische uitlatingen, maar ook disinformatie worden normaler: in 83% van de social media posts over vrouwen gaat het om online haat⁶. Vooral vrouwen en LHBTQI+ personen in publieke functies, zoals politici, activisten, journalisten, wetenschappers en bestuurders die opkomen voor vrouwenrechten en gendergelijkheid, zijn het mikpunt⁷.

1

Ook is er wereldwijd minder financiële steun voor gendergelijkheid- en vrouwenrechtenverdedigers en –organisaties. Wereldwijd gaat slechts 4% van alle gelden voor ontwikkelingssamenwerking naar projecten die vrouwenrechten en gendergelijkheid als hoofddoel hebben⁸. Vrouwenorganisaties ontvangen nog geen 0,4% van het geld dat landen vrijmaken voor gendergelijkheid⁹. Filantropen financieren wereldwijd 3 keer zoveel anti-genderorganisaties, dan gendergelijkheidsorganisaties¹⁰. Daar komt bij dat controles en regeldruk op maatschappelijke organisaties en initiatieven toenemen¹¹.

Dit alles heeft een negatieve impact op vrouwenrechten en gendergelijkheid wereldwijd. En dat is gevaarlijk, want juist landen met meer gendergelijkheid zijn stabiel, veiliger, leefbaarder en welvarender. Zo houden vredesakkoorden waaraan vrouwen deelnemen tot 35% langer stand¹². En hebben bedrijven met meer representatie van vrouwen in de top hebben een 27% grotere kans om financieel beter te presteren¹³.

Groeiende solidariteit

In deze tijden van (geo)politieke verhitte wordt het steeds moeilijker om de belangen van vrouwen en meisjes in al hun diversiteit op de (inter)nationale politieke agenda te houden. Binnen ons platform bundelen de leden van WO=MEN hun krachten. Samen ondersteunen zij de kernredenen waarom WO=MEN in 2006 door en voor leden is opgericht: om vrouwenrechten en gendergelijkheid, ook in tijden van crisis, hoog op de politieke en maatschappelijke agenda te houden. Deze opgave is voor individuele organisaties te groot om alleen aan te pakken.

WO=MEN verbindt en versterkt. Onderdeel zijn van ons brede en diverse netwerk biedt onze leden en partners bredere uitwisseling, wederzijdse steun en grotere impact. Samen monitoren we beleid, delen we kennis, bundelen we krachten, en verbinden en mobiliseren we mensen.

We zien daarnaast groeiende behoefte aan veilige ruimten waar mensenrechtenverdedigers, overheidsvertegenwoordigers, academici en maatschappelijke organisaties samenkomen, kennis, signalen en strategieën delen, schurende onderwerpen bespreken en open eerlijke gesprekken kunnen aangaan. WO=MEN biedt deze ruimten sinds onze oprichting: vrouwen, mannen en gender non-binaire personen, sekswerkers, militairen en pacifisten, internationale NGO's en lokale Zuidelijke activisten, diaspora-organisaties en overheidsinstellingen: ze komen allemaal bij ons (online en in persoon) samen. In 2025 voorzien we daar nog vaker in.

Ook met andere netwerken en mensenrechtenbewegingen groeit de solidariteit: we vinden en versterken elkaar. Jongeren en ouderen spreken zich uit en zijn bereid de straat op te gaan voor gedeelde waarden en zorgen, zoals de klimaatcrisis en oorlogen. Ondernemers, bedrijven en filantropen onderzoeken hoe zij kunnen investeren in gendergelijkheid.

In deze tijden van (geo)politieke verhitte wordt het steeds moeilijker om de belangen van vrouwen en meisjes in al hun diversiteit op de (inter)nationale politieke agenda te houden.

Foto: Politica event in Arnhem over het belang van EU regelgeving voor de positie van vrouwen.

Rode lijnen

Maar ook ultraconservatieve groepen en regimes zoeken elkaar op¹⁴. Doelbewust wordt disinformatie verspreid over activisten en organisaties die werken aan gendergelijkheid. In 2023 rapporteerde 75 procent van door vrouwenrechtenorganisatie Kvinna til Kvinna geïnterviewde 458 vrouwelijke mensenrechtenverdedigers en LHBTQI+ rechten activisten bedreigd te worden wegens hun werk. Zowel door repressieve regimes als radicaal-rechtse en andere anti-gendergroepen¹⁵.

Zo is het laten verwijderen van het woord 'gender' uit beleidsstukken of het afschaffen van lesmateriaal op scholen dat 'een genderideologie' zou 'verspreiden', een eerste stap op een glijdende schaal waarin grote groepen mensen in hun diversiteit niet meer worden erkend in (politieke) besluitvorming en beleid. Wetten, beleid en programma's die genderblind zijn, houden geen rekening met de verschillende rollen en uiteenlopende (veiligheids)behoefte van vrouwen en mannen in al hun diversiteit. Ze handhaven de status quo en helpen niet om genderongelijkheid te veranderen.

“

Snappen hoe sociale constructen rond vrouwelijkheid en mannelijkheid ('gender') impact hebben op de levens van mensen, is de basis om conflict gerelateerd seksueel geweld succesvol aan te kunnen pakken.

”

Snappen hoe sociale constructen rond vrouwelijkheid en mannelijkheid ('gender') impact hebben op de levens van mensen, is de basis om conflict gerelateerd seksueel geweld succesvol aan te kunnen pakken. Om ervoor te kunnen zorgen dat vrouwen en meisjes in al hun diversiteit goede toegang krijgen tot bijvoorbeeld noodhulp, werk, veilige abortus en schoon drinkwater. En om volwaardig mee kunnen beslissen over issues die invloed hebben op hun levens, zoals klimaatadaptatie en conflictoplossing.

WO=MEN houdt er rekening mee in 2025 vaker behaalde resultaten en rechten te moeten verdedigen, in plaats van vooruitgang te boeken. We blijven haarscherp letten op het nakomen van (inter)nationale afspraken. Zodat Nederland - conform onze Grondwet en internationale juridische verplichtingen zoals de Istanboel Conventie, het VN-Vrouwenverdrag, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Universele Verkla-

ring van de Rechten van de Mens - pal blijft staan voor gendergelijkheid in het mondiale Zuiden en Noorden. Onderdeel daarvan is het monitoren van internationaal overeengekomen taal en ondermijning van vrouwen en LHBTQI+ personen in publieke functies, die opkomen voor vrouwenrechten en gendergelijkheid.

Krimpende maatschappelijke ruimte

Onze leden en (lokale, Zuidelijke) partners zitten in de haarvaten van de samenleving. Tegelijkertijd werkt ons platform land- en organisatie overstijgend. WO=MEN neemt (inter)nationale trends daardoor eerder waar. Zo zien we sinds 9/11 en opnieuw sinds de Russische inval in Oekraïne wereldwijd, ook in Nederland, een nauwere focus op staatsveiligheid. Middelen worden herverdeeld waarbij er minder ruimte is voor preventie van gewelddadig conflict of het aanpakken van machtsongelijkheid elders. Deze verschuiving van middelen heeft directe impact op onze leden en Zuidelijke partners die met ODA financiering werken in fragiele staten.

Ook worden door de Nederlandse overheid maatregelen genomen voor de staatsveiligheid die maatschappelijke initiatieven ingewikkelder maken. Zoals maatregelen die financiering van terrorisme moeten tegengaan: vooral voor goede doelenorganisaties is het vrijwel onmogelijk geld over te maken naar stafleden of partners in landen in conflict¹⁶. Internationale solidariteit en werken aan sociale cohesie en menselijke veiligheid in het mondiale Zuiden wordt daardoor moeilijker.

Ten slotte zien we een groeiend negatief beeld bij beleidsmakers over maatschappelijke organisaties en activisten die de overheid houden aan hun eigen (inter)nationale afspraken en wetten. In 2025 willen we met beleidsmakers, leden en partners in gesprek over het keren van dit beeld. Zodat we samen kunnen blijven werken aan een gezonde democratische rechtsstaat^{17 18}.

Impact op onze Theory of Change

Ons collectieve werk op klimaat en duurzame economie (*Outcome 1* van onze Theory of Change, zie figuur 1) en inclusieve vrede en veiligheid (*Outcome 2*) is relevanter dan ooit. Vanwege de enorme impact op alle thema's benaderen we klimaat als een dwarsdoorsnijdend onderwerp. Tegelijkertijd vraagt de huidige context om bundeling van krachten op *Outcome 3*: ruimte en duurzame (financiële) steun voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. Het accent ligt in 2025 op het bouwen aan een krachtig maatschappelijk middenveld.

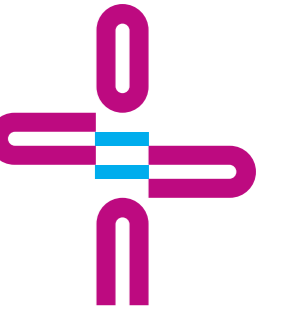
Met elkaar houden we de Nederlandse overheid aan eerder gemaakte afspraken rond gendergelijkheid en vrouwenrechten (SDG5). Ook tijdens de *Commission on the Status of Women*, de COP, in de VN Mensenrechtenraad, bij de NAVO Top en relevante EU-onderhandelingen. We houden in de gaten of de principes van het Nederlands Feministisch Buitenland Beleid (*Rights, Representation, Resources* en *Reality Check*) echt worden gebruikt bij de ontwikkeling, uitvoer en toetsing van beleid.

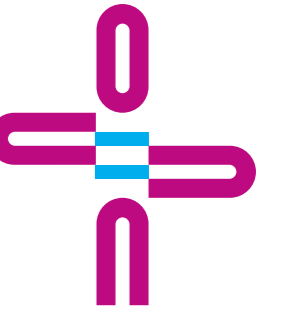
Zie voor een uitgebreide toelichting op ons werk in 2025 in de hoofdstukken hierna.

Foto: Drukbezocht CMI! side event tijdens CSW68: Feminist Financing Practices: Funding Movements to Make Change.

Figuur 1: Theory of Change

2

Een korte terugblik

Voor het nieuwe kabinet en maatschappelijke partners was het in 2024 vooral zoeken: wat worden beleidsprioriteiten en hoe houden we ons tot elkaar?

Dit gold ook voor de leden van WO=MEN. WO=MEN is het grootste platform in Nederland en Europa in zijn soort. De samenstelling van ons platform is uniek: zo'n 58 organisaties en 125 professionals zijn verbonden aan WO=MEN: noodhulp-, ontwikkelings- en vredesorganisaties, vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties, diaspora, vakbonden, politie, journalisten, kennisinstituten, academici, militairen, ondernemers, studenten en opiniemakers. We zijn er voor en door leden: al bijna 20 jaar houden we samen gendergelijkheid en rechten van vrouwen en meisjes op de agenda binnen het brede buitenland- en veiligheidsbeleid.

Het jaar 2024 vroeg om duiding van en reflectie op de nieuwe politieke situatie. Het maakte ons werk niet altijd makkelijk en vroeg soms om wijzigingen. Toch bereikten we met onze leden en Zuidelijke partners ook in 2024 mooie resultaten. Zo lanceerden we een nieuw paper over de link tussen gendergelijkheid, klimaat en biodiversiteit. Daarmee zetten we verdere stappen om deze thema's beter integraal onderdeel te laten zijn van het denken en doen van internationale organisaties en de Nederlandse overheid. We organiseerden met de directie

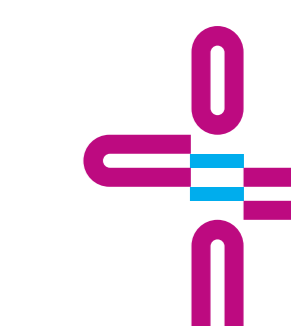
Internationale Groene Groei een eerste beleidssessie over Gender, Klimaat en Biodiversiteit. Samengebrachte kennis van leden leidde ertoe dat de Nederlandse delegatie naar de VN Klimaatconferentie (COP) beter beslagen ten ijs kwam.

Met het ministerie van Defensie organiseerden we in het kader van het Nationaal Actieplan 1325 een uitwisseling met lokale vrouwenorganisaties. Nederlandse militairen werden hierdoor beter voorbereid op uitzendingen. In 2024 verzorgde WO=MEN met leden een workshop voor een nieuw gender focal point netwerk voor de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid. Eerder deelde de werkgroep Gender, Vrede & Veiligheid al kennis en inzichten over de nut en noodzaak van gender focal points.

Ook sprak een grote meerderheid van de Kamer zich middels diverse moties uit voor steun voor het werk van vrouwenrechten en het werk van vrouwelijke mensenrechtenverdedigers. Dit in navolging op gecoördineerde input van onze leden. De geleerde les voor 2025 is dat ondanks onzekerheid en onduidelijkheid er altijd mogelijkheden en medestanders blijven.

In 2024 zijn we ook nogmaals geweest op de uniciteit maar ook de fragiliteit van ons platform. Vanwege de aard en locatie van ons platform zijn we voor een groot deel afhankelijk van financiële middelen van de Nederlandse overheid. Diversifiëring is belangrijk, maar ook lastig juist vanwege ons lobby en advocacy werk. Zie hierover meer in het hoofdstuk Fondsenwervingsstrategie.

3

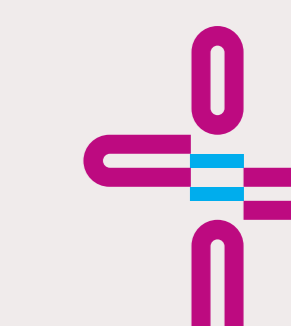

Activiteiten

Wat we doen in 2025

2025 is een bijzonder jaar met volop gelegenheden om wereldwijde gendergelijkheid en respect voor vrouwenrechten op de kaart te zetten. Zoals Beijing +30, de NAVO Top in Den Haag en de 25e verjaardag van VN-Veiligheidsraadresolutie 1325. En ook de hoorzitting van het CEDAW Committee, de ontwikkeling van nieuwe beleidsnota's en de Nederlandse zitting in de Mensenrechtenraad. Hierover in dit hoofdstuk meer. Met ons werk dragen we bovendien bij aan het resultaten-framework van de Taskforce Vrouwenrechten en Gendergelijkheid van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Zie de onderstaande tabel.

WO=MEN Impactgebied	Basket indicator	Benchmark 2022	Benchmark indicator 2026
Toegenomen ruimte en steun voor voorvechters / Overkoepelende outcomes op verankering gendergelijkheid in NL brede buitenlandbeleid.	# of laws, policies and strategies blocked, adopted or improved to promote women's voice, agency, leadership, and representative participation in decision-making processes in public, private and civic sphere (2.1.)	0	5 • In tenminste 5 beleidsnota's, fondsen en/ of actie-/ implementatie-plannen is ruimte en steun gecreëerd voor gendergelijkheid en vrouwenrechten, en/of de voorvechters daarvan.
Een samenleving waarin een eerlijke economie en klimaat- en gender rechtvaardigheid centraal staan.	# of laws, policies and strategies blocked, adopted or improved to promote women's economic rights, empowerment and entrepreneurship (3.1.)	0	5 • In tenminste 5 beleidsnota's, fondsen en/of actie-/ implementatie-plannen worden de economische rechten, empowerment en ondernemerschap van vrouwen gepromoot.
Betere veiligheid, gelijke rechten in en inclusieve deelname aan preventie van conflict en crisis, alsook duurzame vredes, veiligheids- en humanitaire processen.	# of times that CSOs succeed in creating space for CSO demands and positions on promote women's meaningful and equal participation and leadership in conflict prevention and peace- and state-building and protecting women's and girls' rights in crisis and (post-)conflict situations, through agenda setting, influencing the debate and/or movement building (link SCS3) (4.2.)	0	3 • Tenminste 3 keer is mmv erin geslaagd om ruimte te creëren voor de eisen en standpunten van organisaties uit het mmv bij conflictpreventie e/o vredesprocessen, door agenda bepaling, beïnvloeding van het debat en/of movement building.

Wat WO=MEN wil

WO=MEN werkt aan een eerlijke en duurzame economie met gelijke rechten en kansen. Een economie waarin bedrijven geen klimaatschade of mensenrechtenschendingen veroorzaken. Waar het de normaalste zaak van de wereld is dat zowel het economisch als klimaatbeleid in nauwe samenwerking met vrouwenorganisaties en vakbonden ontwikkeld wordt en financiering toegankelijk is voor (lokale) vrouwengroepen en vrouwelijke ondernemers.

In de praktijk zien we dat overal ter wereld vrouwen in al hun diversiteit nog altijd een flink slechtere economische positie en minder rechten hebben. Als gevolg worden zij harder geraakt door de klimaat- en biodiversiteitscrisis. Terwijl werken aan gelijke rechten een win-win situatie is. Landen waarin vrouwenrechten en gendergelijkheid goed geregeld zijn, hebben een weerbaardere economie en duurzame groei.

Wat we gaan doen

Vergrote inzet op het gebied van IMVO, internationaal handels- en investeringsbeleid en klimaat & biodiversiteitsbeleid

WO=MEN blijft ook in 2025 het belang van gendergelijkheid en vrouwenrechten agenderen binnen de beleidsthema's klimaat en biodiversiteit, buitenlandse handel, en Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO). Ook zal er specifieke aandacht zijn voor de (energie)transitie. Door vrouwen in al hun diversiteit mee te laten praten en beslissen bij afspraken over deze beleidsthema's kan Nederland bijdragen aan een betere economische positie van vrouwen, aan gelijkwaardige handelsrelaties en weerbare economieën.

De prioriteiten van het nieuwe Kabinet liggen bij het verdienvermogen van Nederland, leveringszekerheid van grondstoffen, voedselzekerheid en watermanagement. Daarnaast houdt het vast aan de bestaande klimaatafspraken. Dit zijn stuk voor stuk thema's waarbij de structurele betrokkenheid en inzet van vrouwen(organisaties) cruciaal is.

In 2024 hebben we gezamenlijk met leden de publicatie '[Eerlijk, duurzaam en effectief: Gendergelijkheid als basis voor klimaat- en biodiversiteit](#)' geschreven. Deze hebben we zowel bij de Tweede Kamer als bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken gelanceerd. De hierin gezamenlijk opgestelde prioriteiten en aanbevelingen zullen ook de basis vormen voor het lobbywerk in 2025.

Onze inzet geven we vorm in samenwerkingen met onder meer de directie Inclusieve Groene Groei (IGG), de Directie Internationale Marktordening en Handelspolitiek (IMH) en de Nederlandse delegatie voor de UNFCCC COP klimaatonderhandelingen. Hiervoor organiseren we strategische sessies waarbij leden vanuit hun expertise aanbevelingen en concrete voorbeelden van het werk van lokale partners delen. In 2025 investeren we bovendien in het opbouwen van een relatie met het nieuwe Ministerie Klimaat en Groene Groei.

We zetten specifiek in om de disproportionele impact van klimaatverandering en verlies van biodiversiteit op vrouwen en meisjes te agenderen.

Foto: De publicatie 'Eerlijk, duurzaam en effectief: Gendergelijkheid als basis voor klimaat- en biodiversiteit'

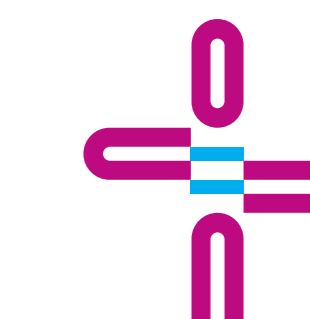

Foto: Het Feminist Foreign Policy Community Festival in 2023. Foto: Holland Park Media.

Dit geldt ook voor onze samenwerking met nieuwe Tweede Kamerleden, specifiek de commissies van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp en Klimaat en Groene Groei. Samen met onze leden pleiten we voor het integreren van een genderperspectief in economisch- en klimaatbeleid. Hierbij staat het werk van lokale partners uit het mondiale Zuiden centraal. Zij weten wat wél werkt, en wat niet.

In 2025 werkt Nederland verder aan de implementatiewet van de *Europese Corporate Sustainability Due Diligence* (CSDDD). WO=MEN pleit al jarenlang voor gender-responsieve *due diligence* in lijn met de OESO-richtlijnen. Ook in 2025 blijven we met het Ministerie in gesprek over de opvolging van onze aanbevelingen voor de Nederlandse implementatie wet. Nu er op Europees niveau overeenstemming is bereikt, biedt dat bovendien kansen in de onderhandelingen voor een bindend VN-verdrag voor bedrijven en mensenrechten. Ook daar pleit WO=MEN samen met haar leden voor een ambitieuze en feministische invulling.

Leden signaleren dat Europese besluitvorming voor Gender en Duurzame Economie thema's steeds relevanter wordt. In 2024 werd WO=MEN lid van de *European Economic and Social Committee* (EESC). Daar breiden we ons Europese netwerk uit en zetten we gendergelijkheid en vrouwenrechten op de agenda.

Nu er op Europees niveau overeenstemming is bereikt, biedt dat bovendien kansen in de onderhandelingen voor een bindend VN-verdrag voor bedrijven en mensenrechten.

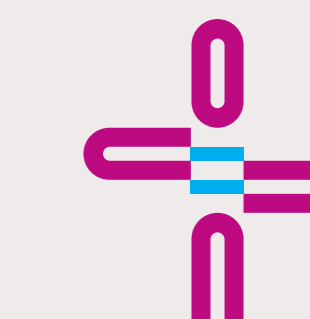

Daarnaast zijn de jaarlijkse internationale klimaatonderhandelingen een belangrijk besluitvormingsmoment voor veel van onze leden. WO=MEN coördineert en versterkt daarbij de inzet van leden op gendergelijkheid en is aanspreekpunt op gender voor de Nederlandse COP delegatie. WO=MEN zal om die reden dan ook in 2025 voor de tweede keer betrokken zijn bij de internationale klimaatop in Brazilië. Daarnaast zijn we in 2025 aanwezig bij de tweede *World Trade Congress on Gender* om expertise over gender en handel in te brengen. En zetten we eind 2025 in op de voorbereidingen voor de *14th Ministerial Conference* van de Wereldhandelsorganisatie. Ook geven we opvolging aan de

verschillende activiteiten uit 2024 voor de ratificatie van ILO C190 wat betreft geweld en intimidatie op de werkvloer.

Een versterkt maatschappelijk middenveld dat actief bijdraagt aan een inclusieve handel & investeringsbeleid en klimaat & biodiversiteitsbeleid

Naast onze rol als waakhond, verbinder en versterker, coördineert WO=MEN in werkgroepen op de verschillende thema's, de (inter)nationale lobby van onze leden. De lobby wordt bepaald door onze leden samen met hun lokale partners. Door strategische coördinatie is de lobby en advocacy van onze leden effectiever.

Leden van de werkgroep Gender en Duurzame Economie hebben uiteenlopende en specialistische expertise op onder meer de klimaat- en biodiversiteitscrisis, handel- en investeringsverdragen, arbeidsrecht en Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Veel leden werken direct samen met (lokale) Zuidelijke en inheemse mensenrechtenverdedigers, vakbonden en vrouwenorganisaties die opkomen voor fatsoenlijke werkomstandigheden en een gelijke behandeling, een schone leefomgeving en inclusieve klimaatactie.

De groep groeit gestaag: in 2024 is de werkgroep versterkt met onder meer Mercy Corps, Milieudefensie en Mondiaal FNV, die elk relevante expertise in de werkgroep inbrengen. Steeds meer maatschappelijke organisaties in het WO=MEN netwerk focussen in hun werk op klimaatrechtvaardigheid en volgen nauwgezet de internationale klimaatonderhandelingen. Daarmee wordt dit ook een steeds grotere prioriteit voor WO=MEN. Door onderling inzichten en ontwikkelingen op deze uiteenlopende thema's bij elkaar te brengen zijn leden nog beter op de hoogte van wat er speelt en kunnen we samen strategisch afstemmen.

De trend van krimpende maatschappelijke ruimte voor maatschappelijk middenveld is wereldwijd en ook in Nederland steeds sterker zichtbaar. In die context is strategische samenwerking en solidariteit cruciaal dan ooit.

Gezien de steeds sterkere focus op Europese besluitvorming zetten we ook in op het versterken van samenwerking daarop tussen (de Brusselse kantoren van) onze leden. Tot slot verzorgt WO=MEN in 2025 strategiesessies, lunchlezingen en andere bijeenkomsten over actuele thema's voor leden en geïnteresseerden.

Waarom werken WO=MEN en leden op klimaat en biodiversiteit?

Een groeiend aantal leden focust zich op klimaatrechtvaardigheid in relatie tot genderrechtvaardigheid. In reactie daarop heeft WO=MEN sinds 2023 de inzet op dit thema enorm versterkt. Dit is belangrijk, want vrouwen, waaronder uit inheemse bevolkingsgroepen en de LHBTQI+ gemeenschap, worden onevenredig hard getroffen door de gevolgen van de klimaat- en biodiversiteitscrisis. Bovendien versterkt de klimaat en biodiversiteitscrisis sociale, politieke en economische spanning in fragiele en conflictgebieden.

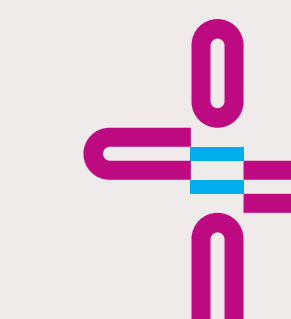
Dit is niet alleen onrechtvaardig: de voortdurende genderongelijkheid is ook een gemiste kans om de klimaat- en biodiversiteitscrisis effectief aan te pakken. Vrouwen in al hun diversiteit dragen met hun deskundigheid en

lokale en Inheemse kennis, namelijk bij aan het behoud van biodiversiteit, herstel van onze ecosystemen en succesvolle klimaatoplossingen. Maar ondanks hun kennis, kracht en creativiteit, hebben vrouwen vaak geen toegang tot de tafels waar politieke besluiten genomen worden.

Binnen het programma *Gender en Duurzame Economie* zijn klimaat en biodiversiteit belangrijke beleidsthema's. In het programma *Ruimte en Steun voor Voorvechters* richten we ons expliciet op vrouwelijke klimaat- en milieuverdedigers en binnen *Gender, Vrede en Veiligheid* nemen we de impact van klimaatverandering op conflictgebieden mee in de inzet. Daarnaast is WO=MEN betrokken bij de Nederlandse Internationale Klimaatcoalitie (IKC).

Foto: Samen met onze leden ActionAid Nederland Both ENDS Milieudefensie WECF, CARE Nederland en Simavi overhandigden we het paper "Eerlijk, duurzaam en effectief - Gendergelijkheid als basis voor klimaat- en biodiversiteitsbeleid" aan verschillende Tweede Kamerleden.

Wat WO=MEN wil

WO=MEN werkt aan betere veiligheid voor iedereen in crisis en conflict. En voor gelijke rechten en toegang tot besluitvorming. Zodat ook vrouwen, meisjes en LHBTQI+ betekenisvol kunnen bijdragen aan het voorkomen en oplossen van crisis en conflict. Dat is niet alleen hun recht. Onderzoek toont aan: landen waarin vrouwenrechten en gendergelijkheid goed zijn geregeld, zijn veiliger en stabiel¹⁹. Hoe kleiner de genderkloof, hoe kleiner de kans dat een land in gewelddadig conflict belandt, of in conflict komt met andere landen. Toenemend geweld tegen vrouwen en LHBTQI+ blijkt bovendien een graadmeter voor maatschappelijke instabiliteit en gewelddadig extremisme²⁰.

Wat we gaan doen

Implementatie en verantwoording op 'The Women, Peace and Security agenda'

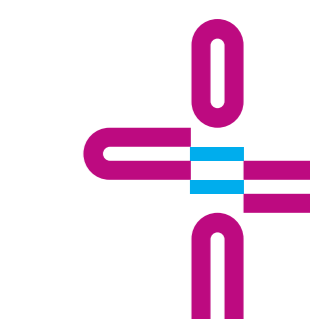
Als lid van de EU, NAVO en VN is Nederland gehouden aan internationale verdragen, afspraken en richtlijnen die toezien op inclusieve vrede en veiligheidsprocessen. Zoals VN-Veiligheidsraad Resoluties 1325 en 2250, het CEDAW Algemene Aanbeveling 30, het Wapenhandel verdrag, het Internationaal Humanitair Recht, en EU en NAVO Women, Peace & Security beleid. De Nederlandse Rijksoverheid, verantwoordelijke uitvoeringsinstanties en maatschappelijke partners hebben deze afspraken goeddeels vertaald naar de Nederlandse context en scope van verantwoordelijkheden in het Nationaal Actieplan 1325²¹ (NAP1325) en het Defensie Actieplan 1325.

De afspraken gemaakt in het NAP1325 zijn kabinet overstijgend en betreffen systemische verbeteringen. Dat gaat om lange termijn processen die voor individuele organisaties lastig te monitoren zijn. Maar monitoring is wel nodig, want er mist nog regelmatig kennis van gender bij Nederlandse crisisteam of misleiding. Deze kennis is nodig om te begrijpen welke rollen vrouwen en mannen in conflict hebben en waar hun andere veiligheidsbehoeften vandaan komen. Als gender niet wordt meegenomen in de analyse, worden voorbodes van conflict en gewelddadig extremisme gemist, zoals we zagen in bijvoorbeeld Afghanistan. En komt noodhulp tijdens bijvoorbeeld klimaatrampen nog onvoldoende aan bij de groepen die dat het hardst nodig hebben.

Vanaf het allereerste NAP1325 in 2008, bundelden onze leden daarom hun krachten in WO=MEN. Gezamenlijk monitoren en waar nodig beïnvloeden we beleid en beleidsuitvoering van Nederland, en ook van de EU, NAVO en VN-organisaties. Waar mogelijk steunen we Zuidelijke vredesactivisten en mensenrechtenverdedigers om zelf besluitvormers te informeren over de lokale situatie en impact van beleid(suitvoering).

Uit voorgaande jaren is gebleken dat beleidsvoornemens een belangrijke graadmeter zijn voor de Nederlandse commitment aan afspraken rond de volledige uitvoer van de *Women, Peace & Security* (WPS)-agenda. Uit het eerste Nederlandse NAP 1325 en uit andere landen leerden we dat er alleen gestuurd kan worden op uitvoer van de WPS-agenda als er middelen zijn. En dat er een groot afbreukrisico is als aan 'cherry picking' (kiezen van politiek gunstige onderwerpen) wordt gedaan.

“Gezamenlijk monitoren en waar nodig beïnvloeden we beleid en beleidsuitvoering van Nederland, en ook van de EU, NAVO en VN-organisaties.”

De coördinerend minister, Casper Veldkamp, heeft zich gecommitteerd aan de WPS-agenda tijdens de Algemene Vergadering van de VN in september 2024. In het regeerprogramma zien we dat nog onvoldoende terug. In 2025 zijn we scherp op de vertaling van de WPS-agenda in de nieuwe beleidsbrieven en -nota's. We houden de betrokken ministeries aan continuïteit en voldoende allocatie van middelen voor uitvoer van de WPS-agenda door overheid en maatschappelijke partners.

Een versterkt maatschappelijk middenveld dat pleit voor, actief betrokken is bij en wordt gehoord in humanitaire, vredes- en veiligheidsprocessen

We willen dat alle vrouwen en meisjes, ook ouderen en vrouwen met een handicap en LHBTQI+ personen, evenals mannen en jongens in oorlogsgebieden goed worden beschermd. Dat ook vrouwen aan tafel zitten bij vredesbesprekingen. En dat zij volwaardig meebeslissen en meedoen bij humanitaire hulp en wederopbouw van hun land.

De Rijksoverheid heeft daar conform de WPS-afspraken en de principes van het Feministisch Buitenland beleid een belangrijke taak. Maar er ligt wel een opgave. Hoewel vrouwen en meisjes oververtegenwoordigd zijn in kwetsbare posities in crisis en conflict, zijn ze nog steeds ondervertegenwoordigd in Nederlandse besluitvorming rond crisisrespons, conflictoplossing, hulp- en herstel inspanningen. In 2025 zetten we in op systematisch betrekken van vrouwenorganisaties, vrouwelijke gemeenschapsleiders, vredesactivisten en mensenrechtenverdedigers bij humanitaire, vredes- en veiligheidsprocessen.

Uit voorgaande jaren leerden we dat - naast diplomatieke missies – Nederlandse maatschappelijke partners soms noodzakelijke intermediairs zijn. Zij linken Zuidelijke vrouwelijke leiders met Den Haag en de Nederlandse vertegenwoordiging in Brussel, Geneve en New York. Geregeld gebeurt dat ook via ingangen van WO=MEN bij Kamerleden, ministeries, de *Task-force on Women, Peace and Security* van de EEAS²² en NAVO's *Civil Society Advisory Panel on Women, Peace and Security*. Ook de ministeries van Defensie, Buitenlandse Zaken en Justitie en Veiligheid maken geregeld gebruik van de coördinerende rol van WO=MEN voor consultatiesessies, kennissessies, en contact met lokale vrouwenorganisaties.

Voor behoud en structurele verbetering van toegang tot besluitvorming is blijvende financiering van zowel Zuidelijke vrouwelijke vredesactivisten en mensenrechtenorganisaties én Noordelijke maatschappelijke partners cruciaal. In 2025 zetten we daarom ook expliciet in op behoud van de WPS-financiering.

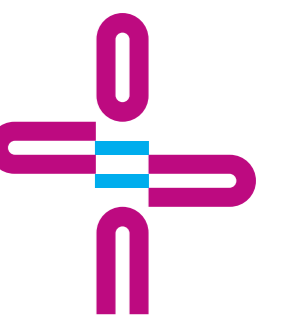
“

In 2025 zetten we in op systematisch betrekken van vrouwenorganisaties, vrouwelijke gemeenschapsleiders, vredesactivisten en mensenrechtenverdedigers bij humanitaire, vredes- en veiligheidsprocessen.

”

Foto: Ruben Brekelmans, toen nog kamerlid, sprak met vertegenwoordigers van een Oekraïense delegatie.

Nationaal Actieplan Vrouwen, Vrede & Veiligheid (NAP 1325-IV)

Het Nationaal Actieplan 1325-IV (2021-2025) is een partnerschap tussen de Nederlandse overheid en het maatschappelijk middenveld die uitvoering geeft aan VN-Veilighedsraad Resolutie 1325 en aanverwante resoluties over Vrouwen, Vrede en Veiligheid. Vier ministeries en 67 maatschappelijke organisaties (met lokale partners) werken hier momenteel aan. Het Ministerie van BZ en WO=MEN zijn de coördinatoren van respectievelijk de overheid en maatschappelijk middenveld ondertekenaars. Deze gezamenlijke aanpak levert toegevoegde waarde, gezien de complementaire mandaten, expertise, netwerken en aanwezigheid van beide partijen in conflictgebieden. Nederland is het enige land ter wereld dat Resolutie 1325 op deze manier invulling geeft. Geleerde lessen van deze samenwerking worden internationaal met interesse gevolgd.

Wij zetten in op verlenging van het huidige NAP 1325-IV tot 2027, vanwege de blijvende relevantie van de huidige doelstellingen en om het in lijn te brengen met het verlengde EU GAP III/WPS Actieplan, dat ook tot 2027 loopt. Dit betekent dat we in 2025 voort zullen bouwen op de vooruitgang die tussen 2021 en 2024 is geboekt.

Naast bestaande activiteiten ter versterking van de NAP 1325 gemeenschap (kennisuitwisseling, netwerken faciliteren, expertise opbouwen, monitoren van de uitvoering van UNSCR 1325, etc.), werkt WO=MEN aan een aantal speerpunten in 2025:

- ➊ In 2025 bestaat Resolutie 1325 25 jaar, en wij zullen daar met de NAP 1325 gemeenschap aandacht aan besteden.
- ➋ Op basis van de 2022-2023 NAP 1325 overheidsrapportage aan de Tweede Kamer kijken we hoe we verantwoording op Resolutie 1325 verder kunnen verbeteren en institutionaliseren.
- ➌ Er wordt meer ingezet op samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken en ambassades op het gebied van ondersteuning en bescherming van vrouwelijke mensenrechtenactivisten.
- ➍ De samenwerking tussen vluchtelingenvrouwenorganisaties en het COA wordt concreter en zal zich richten op het geven van trainingen en het vergroten van kennis, zowel voor vrouwelijke vluchtelingen in AZC's als voor COA-medewerkers.

Partnerschap met het Ukrainian Women's Fund (2022- juni 2025)

Het partnerschap met het Ukrainian Women's Fund (UWF) wordt voortgezet tot eind juni 2025. Binnen dit partnerschap wisselen we kennis, ervaring en expertise uit over onze NAP's 1325 en ondersteunen we het advocacy werk van UWF met name rond het belang van een gender lens in humanitaire inzet en wederopbouw van Oekraïne. In 2025 hosten we een Oekraïense delegatie met vertegenwoordigers van overheids- en vrouwenrechtenorganisaties. Verder zal WO=MEN de ontwikkeling van een nieuw NAP 1325 voor Oekraïne (2025-2028) ondersteunen met relevante kennis en ervaring.

Foto: Minister van Defensie Kasja Ollongren spreekt tijdens een NAP1325 Signatory Event in 2024. Foto: Holland Park Media.

Wat WO=MEN wil

WO=MEN werkt aan toenemende ruimte en steun voor voorvechters van vrouwenrechten en gendergelijkheid. Zodat deze dappere vrouwen, mannen, jongeren en LHBTQI+ personen kunnen blijven opkomen voor mensenrechten, ook in vaak moeilijke en gevaarlijke omstandigheden.

Wat we gaan doen

De Nederlandse overheid zet zich internationaal in voor meer financiering én wijst zelf financiering toe aan het werk van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties wereldwijd

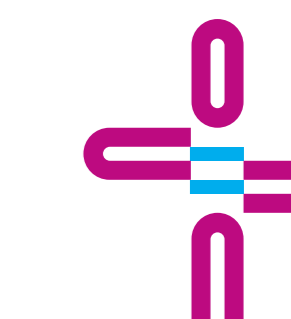
We zien dat wereldwijde behaalde resultaten op vrouwenrechten en gendergelijkheid achteruit dreigen te gaan. Financieel hierop blijven inzetten is cruciaal. Zowel voor lange termijn stabiliteit en weerbaarheid elders, als in Nederland. Met onze leden pleiten wij voor voortzetting van financiering van voorvechters van en het werk op gendergelijkheid en vrouwenrechten voor de periode 2026-2030. WO=MEN coördineert hier de gezamenlijke lobby en advocacy op.

Nederland profiteert zelf ook van de investeringen in van het werk van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties. Internationaal heeft Nederland naam gemaakt als financiële ondersteuner van dit werk. Bovendien heeft Nederland veel kennis, expertise en een stevige informatiepositie opgebouwd. Door strategisch samen te werken met vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties die in de haarvaten van lokale gemeenschappen zitten, hebben de investeringen die Nederland doet positieve en langdurige impact²³.

Ook thematisch is van belang dat geïnvesteerd blijft worden in het werk van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties wereldwijd. We zien dat het nieuwe kabinet wil bijdragen aan conflictpreventie, wederopbouw en sociaaleconomische vooruitgang in het internationale beleid. Dat strookt niet met eventuele bezuinigingen op de maatschappelijke organisaties die werken aan inclusieve vredes- en veiligheidsprocessen, wederopbouw en *women's economic empowerment*. In 2025 is voor WO=MEN daarom een belangrijk ijkpunt de nieuwe beleidsnota voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Foto: Women, Peace & Security Side Event in New York met leden Cordaid, PAX en partner NIMD.

De Nederlandse overheid betreft gendergelijkheids- en vrouwenrechtenorganisaties structureel en betekenisvol bij relevante (inter)nationale beleidsprocessen

Het zijn vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties die vanuit de frontlines onze gedeelde democratische waarden verdedigen.²⁴ Zij weten exact wat er lokaal speelt en wat vrouwen en meisjes in al hun diversiteit nodig hebben. Daarvoor is het onmisbaar deze organisaties betekenisvol te consulteren. Dat leidt tot betere ontwikkeling van beleid en uitvoering, en tot een goed functionerende democratie. Wereldwijd gaan we echter achteruit op wat in het Engels '*space for democratic deliberation*' wordt genoemd.²⁵ Toegang tot een overheid via consultaties is hiervoor een belangrijke indicator. Daarom vergroten we in 2025 onze inzet op ons eerdere werk met betrekking tot consultatiemogelijkheden over het Nederlandse brede buitenlandbeleid voor maatschappelijke organisaties en activisten.

Samen met onze leden richten we ons expliciet op het bijhouden en aankaarten van (politieke en bestuurlijke) ondermijning van het werk op vrouwenrechten en gendergelijkheid. Dit is inclusief verminderde toegang tot de overheid. Dit is onderdeel van ons werk op de - breed gedragen - noodzakelijke bescherming van de ruimte voor voorvechters van vrouwenrechten en gendergelijkheid wereldwijd. Ook moni-

toren we de ondermijning van vrouwen en LHBTQI+ personen in publieke functies, zoals politici, activisten, journalisten, wetenschappers, bestuurders, die opkomen voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. Hierin werken we nauw samen met bondgenoten in de Eerste en Tweede Kamer, het Europese Parlement en de Raad van Europa.

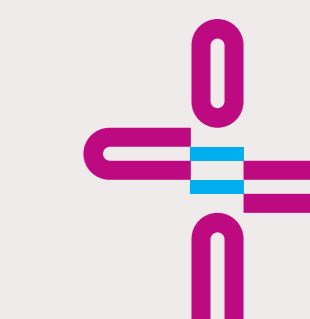
Leden en partners van WO=MEN versterken het netwerk en elkaar door kennis, middelen en ervaring te delen en waar relevant samen te werken

Vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties en individuele voorvechters die opkomen voor gelijke rechten en kansen krijgen vaker te maken met (online) haat, bedreigingen en geweld. De normalisering hiervan neemt toe, ook in Europa²⁶. (Individuele) leden en partners van WO=MEN zijn hier helaas niet van uitgezonderd. Onze leden en het team op ons secretariaat geven aan

“ Het zijn vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties die vanuit de frontlines onze gedeelde democratische waarden verdedigen. ”

Foto: Lunch sessie met Filipijnse milieu- en mensenrechtenverdedigers Jhed Tamano en Terence Repelente over hun activisme in Manila Bay.

gedeelde solidariteit en voor elkaar op te kunnen komen steeds belangrijker te vinden. In 2025 zetten wij samen met de leden in op het ontwikkelen en verder uitbouwen van manieren om gedeelde solidariteit te kunnen tonen en (online) bescherming aan elkaar te kunnen bieden.

Dit doen wij vanuit onze rol om kennis- en ervaringsuitwisselingsmogelijkheden te bieden, evenals de veilige ruimte die we leden kunnen geven om samen te komen. Hierbij trekken we lessen uit de vele ervaringen die partners op verschillende plekken in de wereld hebben opgedaan. Op deze manier versterken en verdiepen we de verbindingen die we met elkaar hebben en met andere netwerken die strijden tegen onrecht. In 2024 zijn we hier al mee begonnen via kennisuitwisselingen. We verwachten dat we in 2025 hier met een grotere frequentie mee door zullen gaan en daarbij leden en partners van bruikbare handvatten te kunnen voorzien.

Foto: Demonstratie voor sekswerkers' rechten tijdens de HRC in Geneve.

Count Me In! (CMI!)

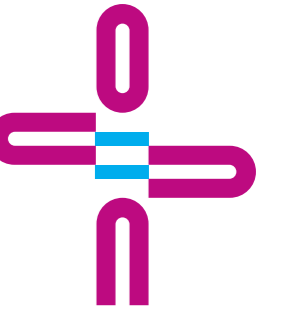
WO=MEN is sinds 2016 strategisch partner in Count Me In! (CMI!), een internationaal consortium van vrouwenrechtenorganisaties, fondsen en netwerken dat zich inzet voor het versterken van feministische bewegingen. Het consortium bestaat uit: Mama Cash (pervoerder), AWID, CREA, Urgent Action Fund for Feminist Activism, Urgent Action Fund Africa, JASS, en met Red Umbrella Fund als de andere strategisch partner. CMI! richt zich op het vergroten van (toegang tot) geld, kennis en vaardigheden voor feministische bewegingen in het mondiale Zuiden.

De expertise, ervaring en contacten van de CMI! partners dragen bij aan de communicatie, kennisdeling en lobby van WO=MEN en onze leden. Binnen CMI! versterkt WO=MEN de gezamenlijke (inter)nationale lobby van het partnerschap, die ook weer bijdragen aan de doelen van ons eigen netwerk.

In 2025, het laatste jaar van het huidige partnerschap, zal CMI! het werk van de afgelopen jaren voortzetten en afronden. Het afgelopen jaar is door WO=MEN en CMI! partners veel werk gestoken in het versterken van de samenwer-

king tussen feministische partnerschappen en een gezamenlijke lobby voor een effectief en feministisch financieringsstelsel voor ontwikkelingssamenwerking. Met de komst van kabinet-Schoof zijn de kansen voor robuuste feministische financiering sterk gekrompen. De prioriteit van CMI! ligt nu op het vergroten van alternatieve duurzame financieringsmogelijkheden voor feministische bewegingen, het zichtbaar maken van feministische economische alternatieven, en het tegengaan van anti-gender en anti-rechten narratieven.

WO=MEN zal hierbij samen met CMI! partners aandacht vragen voor feministische economische alternatieven en bijdragen aan het creëren van ruimte voor feministische organisaties om direct gehoord te worden in hiervoor relevante (inter)nationale processen. Denk hierbij aan de VN Klimaattop en het tweede World Trade Congress on Gender van de Wereld Handelsorganisatie. Ook blijven we ons samen met onze leden inzetten voor een ambitieuze implementatie van het internationale verdrag tegen geweld en (seksuele) intimidatie op het werk, ook bekend als ILO Conventie 190.

Our Voices Our Futures (OVOF)

Our Voices our Futures (OVOF) is een internationaal feministisch consortium van CREA (penvoerder), WO=MEN, Association for Progressive Communications en UHAI-EASHRI, met IM-Defensoras als strategisch partner. Het consortium werkt in zes landen (Bangladesh, India, Libanon, Soedan, Kenia en Oeganda) samen met lokale partners om de ruimte voor structureel buitengesloten vrouwen te vergroten. De aandacht gaat hierbij naar mensen die vanwege hun werkzaamheden, zoals sekswerkers, vrouwelijke mensenrechtenverdedigers, of identiteit, zoals LBT en non-binaire personen, stigma, geweld en andere obstakels ervaren wanneer ze zich willen organiseren en uitspreken. Hierbij is expliciet aandacht voor de maatschappelijke, politieke én digitale ruimte waarin deze voorvechters zich bevinden.

WO=MEN functioneert als waakhond en internationaal lobbyist in het consortium. De samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de missies is hierbij van groot belang geweest en de impact die het nieuwe kabinet hierop zal hebben is nog niet bekend. Samen met onze leden draagt WO=MEN bij aan en hebben we profijt van de kennisdeling en gezamenlijke advocacy initiatieven met OVOF partners op nationaal en internationaal gebied.

Voor OVOF ligt de nadruk in 2025, het laatste jaar van dit partnerschap, op het nog zoveel mogelijk samenbrengen van lokale partners om kennis en ervaringen uit te wisselen, vaardigheden te versterken en mogelijke nieuwe samenwerkingen te laten ontluiken. Er zal aandacht zijn voor het documenteren en delen van

methoden, geleerde lessen en *good practises*. Tevens bouwen we voort op het gezamenlijke werk van het afgelopen jaar om *artivism* (kunst en cultuur als actievorm) en feministische holistische bescherming als strategieën van OVOF uit te dragen bij bredere sociale bewegingen, beleidsmakers en financiers. Samen met OVOF partners en leden zal WO=MEN zich inzetten om sekswerkers, transrechtenactivisten en andere vrouwelijke mensenrechtenverdedigers te steunen om effectief en betekenisvol deel te kunnen nemen aan internationale processen zoals de *UN Commission on the Status of Women* en Mensenrechtenraad (HRC).

Foto: OVOF event over Artivism tijdens CSW in NewYork.
Foto: Vaishali Sinha

Wat WO=MEN wil

WO=MEN werkt aan een overheid die gendergelijkheid en vrouwenrechten (SDG5) systematisch verankert in haar (inter)nationale beleid en verdragen. Vrouwenrechten zijn mensenrechten, en die zijn universeel. Zo is de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens²⁷ door vrijwel alle VN-lidstaten ondertekend. Ook door Nederland, dat zich verder gecommitteerd heeft aan internationale juridische verplichtingen zoals de Istanboel Conventie en het VN-Vrouwenverdrag. Maar voor een goede uitvoering hiervan, is wel een blijvende verankering én verantwoordelijkheid in wetten en beleid nodig.

Wat we gaan doen

De Nederlandse overheid legt verantwoording af in beleid over internationale commitments voor gendergelijkheid en vrouwenrechten

Het nieuwe kabinet heeft aangegeven te staan voor goed bestuur en het naleven van bindende internationale en verdragsrechtelijke verplichtingen. Daarnaast benadrukte het kabinet in diens regeerprogramma het belang van *“het bevorderen van de sociaaleconomische ontwikkeling van partnerlanden, in lijn met de internationaal geldende ontwikkelingsdoelen.”* Net als met voorgaande kabinetten, vraagt dit om een scherp parlement als controlerende macht.

In 2024 is daarom door WO=MEN ingezet op het bouwen van relaties met de nieuwe Tweede Kamer – en met succes. Over de brede politieke linie zijn er Kamerleden die zich hardmaken voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. Het Gender Meer Partijen Initiatief (Gender MPI) blijft hier een belangrijk middel voor. Wel

neemt de werkdruk in het parlement alleen maar toe en krijgen ook onze bondgenoten in de politiek steeds meer te maken met anti-rechtengeluid. Daardoor is 2025 extra collectieve inzet nodig op het behoud van gemaakte afspraken rondom vrouwenrechten en gendergelijkheid, evenals de verantwoording die Nederland daarover hoort af te leggen. Wij blijven ons dan ook in 2025 richten op een goede samenwerking met leden van de Eerste Kamer. Ook versterken we de relaties met het nieuwe Europese Parlement. Hier hebben we in 2024 de basis voor gelegd tijdens de verkiezingscampagne.

Met al deze actoren heeft het WO=MEN ledenplatform gezamenlijk de benodigde collectieve kracht. WO=MEN speelt hier een belangrijke rol als relatie broker en coördinator van de gedeelde lobby en advocacy.

Foto: Gendergelijkheid voor ontbijt: Kennismaking tussen WO=MEN Leden en (nieuwe) Tweede Kamerleden.

Kennismaking met kamerleden

Mpanzu Bamenga

Daniëlle Hirsch

Wytske Postma

Sarah Dobbe

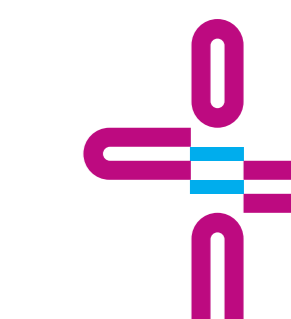

Ines Kostic

Marieke Koekkoek

“

Het is cruciaal om te laten zien waarom blijvende inspanning voor het bereiken van gendergelijkheid nodig is, en de positieve impact die dit op ons allemaal heeft.

”

Nederland voert een Feministisch Buitenlandbeleid

Met grote interesse namen de leden van WO=MEN kennis van het regeerprogramma en bijbehorende begrotingen voor het jaar 2025 van het kabinet Schoof. Opvallend was dat het kabinet kiest voor voortzetting van het Nederlandse Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) tot eind 2030. Dit wil nog niet zeggen dat deze keuze in 2025 overeind blijft in de nieuwe beleidsnota's die door het kabinet ontwikkeld gaan worden. Of dat de principes van het FBB (*Rights, Representation, Resources* en *Reality Check* – de 4 R'en) bij de ontwikkeling van toekomstig beleid structureel worden toegepast. Daarom monitoren wij in 2025 scherp op de uitvoering van de principes van het FBB in alle buitenlandbeleid terreinen. Het ministerie van Buitenlandse Zaken is van plan om zelf een baseline op te zetten met betrekking tot de kennis en wat nodig is voor een goede toepassing van de 4 R'en. De FBB werkgroep draagt hier graag aan bij.

Net als in 2024 functioneert WO=MEN bij alle activiteiten op (het Nederlandse) FBB de (kennis en advocacy) spin in het web voor leden en internationale partners. Zoals het *Global Partner Network on Feminist Foreign Policy*, waar WO=MEN core partner van is.

Een breed publiek in Nederland onderschrijft het belang om op te komen voor gendergelijkheid en vrouwenrechten wereldwijd

In 2025 is het zo ver; dan is de wereldwijde 30e viering van de *Beijing Platform for Action Agenda*, de internationale toezeggingen die gedaan zijn tijdens de Wereldvrouwenconferentie in 1995 in Beijing. Na 30 jaar valt er veel te vieren wat betreft de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid. Maar er is ook veel zorgelijks om bij stil te staan en nieuwe commitments om te creëren. Het is cruciaal om te laten zien waarom blijvende inspanning voor het bereiken van gendergelijkheid nodig is, en de positieve impact die dit op ons allemaal heeft.

Dit doen we in samenwerking met leden en partners via een bredere publiekscampagne. Hierin wordt onder andere een reeks evenementen georganiseerd door diverse maatschappelijke organisaties in Nederland. Om het bereik van deze campagne te vergroten, bundelen we de krachten met o.m. alliantie Politica en partners vanuit het internationale emancipatiewerk van WO=MEN.

Foto: De Feministische Europese Verkiezingen Bingo.

Alliantie Politica

Sinds 2023 is WO=MEN onderdeel van de alliantie Politica. De alliantie bestaat uit WO=MEN (penvoerder), Stem op een Vrouw, de Nederlandse Vrouwen Raad en Emancipator (als strategisch partner). Alliantie Politica werkt aan de duurzame gelijke representatie van vrouwen in al hun diversiteit in de Nederlandse politiek. We streven naar een eerlijke machtsbalans en volledige (gender)gelijkheid in de samenleving.

Met alliantie Politica wordt ingezet op beleidsverandering, cultuurverandering en gedragsverandering bij de overheid, politiek en het brede publiek. Naast vrouwen worden mannen nadrukkelijk ook betrokken bij het bevorderen van inclusiviteit en intersectionaliteit in de politiek.

WO=MEN richt zich voor de alliantie op internationale processen die bijdragen aan het verantwoordelijk kunnen houden van de Nederlandse overheid op commitments over onder meer politieke participatie. In 2025 monitoren we de *Commission on the Status of Women (CSW)* en het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW). We zetten in op de blijvende verankering van internatio-

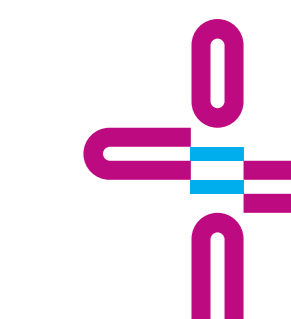
nale afspraken omtrent vrouwenrechten en gendergelijkheid in het door het kabinet Schoof nieuw te ontwikkelen Emancipatiebeleid. Verder dragen we bij aan de publieke campagne ter viering van het 30-jarige bestaan van de *Beijing Platform for Action Agenda*.

Binnen alliantie Politica werkt WO=MEN ook aan internationale kennisdeling. Zo vond in 2024 een uitwisseling plaatsen over politieke participatie tussen maatschappelijke organisaties én politieke partijen uit Nederland en Spanje. In 2025 breiden we dit uit naar een uitwisseling tussen Spaanse, Zweedse (n.a.v. de eerste studiereis van Politica in 2023), Nederlandse en mogelijk andere internationale beleidsmakers, politici, activisten en wetenschappers.

Tenslotte wordt dankzij onze SDG5 coördinatie o.a. meer publieke aandacht gecreëerd voor SDG5.5 over politieke participatie van vrouwen, zoals op de jaarlijkse SDG Action Day. De activiteiten die we uitvoeren via alliantie Politica dragen bij aan onze overkoepelende *Outcomes* op Beleid en Overheid en een Breed Publiek.

Foto: Deelnemers aan de Politica uitwisseling in Madrid voor de Nederlandse Ambassade.

Internationaal emancipatiebeleid

WO=MEN (penvoerder) voert in samenwerking met Atria en het Netwerk VN Vrouwenverdrag, de procescoördinatie voor het maatschappelijk middenveld voor internationaal emancipatiebeleid uit. Het gaat hierbij met name om de jaarlijkse vrouwenconferentie van de VN, bekend als de *UN Commission on the Status of Women (CSW)*, en het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW).

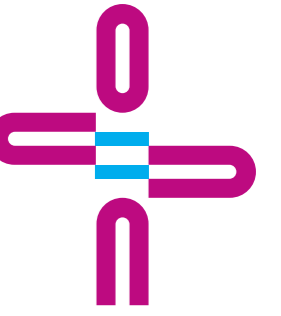
WO=MEN coördineert de betrokkenheid van het brede Nederlands maatschappelijk middenveld in de jaarlijkse CSW-processen, zowel in Nederland als in New York. Hierbij wordt zoveel mogelijk kennis gedeeld en strategisch samengewerkt met internationale spelers. WO=MEN organiseert een tiental bijeenkomsten ter voorbereiding, tijdens en na afloop van de CSW, en onderhoudt relaties en faciliteert interactie met de Nederlandse delegatie. Op onze speciale CSW blog (<https://womeninnewyork.blogspot.com>) deelt WO=MEN samen met haar leden en partners al sinds 2008 ervaringen en inzichten tijdens de CSW.

In 2025 zal het 30ste jubileum van de Beijing Agenda, de internationale toezeggingen gedaan bij de Wereldvrouwenconferentie in 1995 in Beijing, worden gevierd. Alhoewel onze ervaring leert dat dit vaak betekent dat er minder kansen zijn om inhoudelijk vooruitgang te bewerkstelligen bij de onderhandelingen, biedt het wel mogelijkheden om bij een breder publiek aandacht te vragen voor gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meisjes. WO=MEN zal samen met leden en andere partners een publiekscampagne uitrollen om aandacht te vragen bij een breed publiek en de Nederlandse politiek voor gendergelijkheid en vrouwenrechten (zie ook onze Overkoepelende *Outcome* op een Breed Publiek).

Na drie jaar vertraging zal Nederland naar verwachting in 2025 aan de tand worden gevoeld door het CEDAW Comité in Geneve. Als actief lid van de kerngroep van het Netwerk VN-Vrouwenverdrag zal WO=MEN betrokken zijn in dit proces en informatie hierover delen met haar brede netwerk.

Foto: Het panel van Beijing-gangers tijdens de CSW Kick Off meeting in Oktober 2024.

4

Communicatie

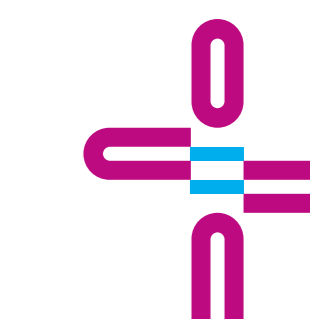
In 2025 zullen we breed inzetten op het vergroten van draagvlak voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. In onze communicatie laten we zien waarom blijvende inspanning voor het bereiken van gendergelijkheid nodig is, en de positieve impact die dit wereldwijd, maar ook in Nederland heeft. Dit doen wij bij Tweede Kamerleden, beleidsmedewerkers, maar ook het brede publiek.

We gebruiken onze communicatiekanalen; de website, onze nieuwsbrief en social media, om onze campagnes, activiteiten en boodschappen, en die van onze leden onder de aandacht te brengen bij het juiste publiek. Dat kan gaan om kennissessies en lunchlezingen, maar ook demonstraties en campagnes. In 2025 staan een aantal belangrijke momenten op de agenda:

- Beijing +30
- NAVO Top in Den Haag
- de 25e verjaardag van VN-Veiligheidsraadresolutie 1325

In onze communicatie rondom deze momenten zullen wij successen vieren, maar ook de case maken voor vrouwenrechten en gendergelijkheid. Zo zullen we in de aanloop naar en tijdens relevante internationale dagen zoals Internationale Vrouwendag en evenementen als de *Commission on the Status of Women* en de COP onze kanalen en tools inzetten om publiek bewustzijn te vergroten en het werk van onze leden voor het voetlicht te brengen. We ondersteunen campagnes en berichten van leden en partners, maar produceren zelf ook nieuwsartikelen, blogs en campagneboodschappen.

Tenslotte zullen er ook in 2025 een aantal onderzoeken en papers gepubliceerd worden. We dragen er zorg voor dat deze toegankelijk en aantrekkelijk vormgegeven worden, en ze een breed en relevant publiek zullen bereiken.

- Merk:** In 2023 hebben we een nieuwe huisstijl ontwikkeld, die we in 2024 verder uitgebouwd hebben. In 2025 zetten we dit voort.
- Nieuwsbrief:** De nieuwsbrief is een van onze belangrijkste communicatiemiddelen om in contact te blijven met onze leden. Met onze maandelijkse *Member Update* informeren we onze leden over nieuws uit de verschillende werkgroepen en moedigen we leden aan om zich actief bij de verschillende thema's aan te sluiten.

In 2024 introduceerden we een nieuwe lay-out voor de Member Update, en 2025 blijven we de *Member Update* verder ontwikkelen zodat deze overzichtelijk, relevant en actueel is voor onze leden.

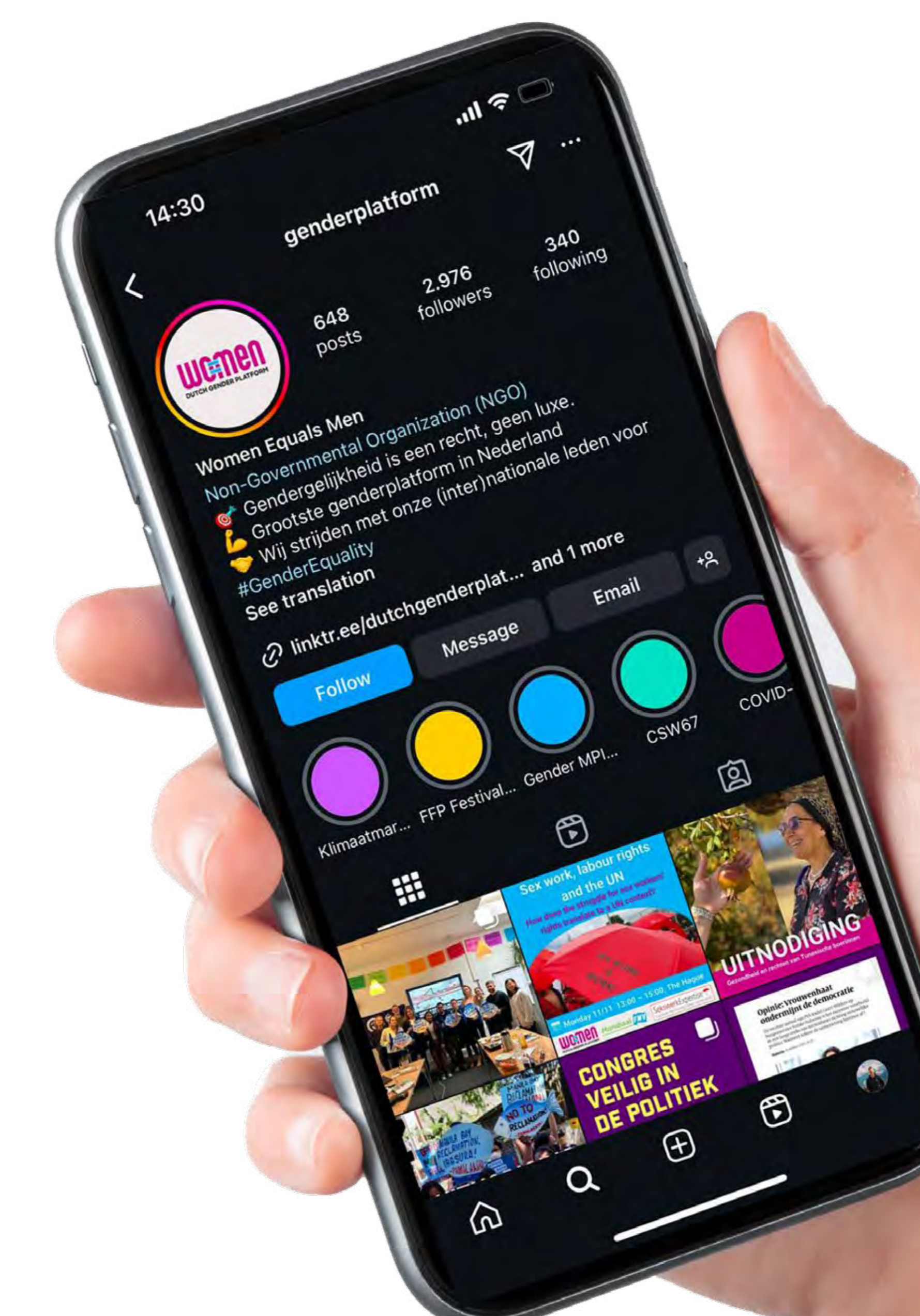
- ALV:** WO=MEN organiseert tweejaarlijks een Algemene Leden Vergadering. Tijdens deze bijeenkomst communiceren wij onze plannen en vooruitgang met de leden, en hebben leden bovendien de gelegenheid elkaar te ontmoeten en te netwerken. De ALV is meer dan alleen een communicatie event voor leden, er is ook een openbaar gedeelte met sprekers en discussie mogelijkheden.
- Externe Media:** Media-aandacht is, naast persoonlijk contact, een belangrijke tool in de beïnvloeding van opiniemakers, politici en het breder publiek. De pers weet ons steeds beter te vinden, maar WO=MEN wil in de toekomst strategischer en pro-actiever persbeleid gaan voeren. Daarom zullen we in 2025 een persstrategie ontwikkelen.

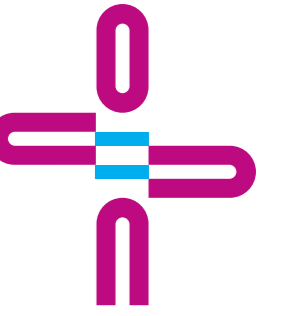
Ook willen wij onze zichtbaarheid in nationale en internationale media blijven vergroten door minstens 5 opinieartikelen aan te leveren en 6 persmomenten te creëren.

- De website:** WO=MEN heeft een heldere tweetalige website. Op de site staat niet alleen informatie over de organisatie en de verschillende thema's, maar we delen ook nieuwsberichten en vacatures van leden, en aankomende agenda-items en evenementen. Een belangrijk onderdeel van de website is verder de kennisbank, dé zoekplaats voor vragen rondom wereldwijde gendergelijkheid en respect voor vrouwenrechten en alle thema's waar WO=MEN en haar leden zich voor inzetten.
- Social Media:** In 2025 zorgen we ervoor dat onze social media-kanalen blijven groeien, in bereik en engagement. Het afgelopen jaar is het aantal volgers op onze kanalen met 8.4% toegenomen, dit is ruim boven het gemiddelde voor de non profit sector (6%). Deze groei kwam voornamelijk bij LinkedIn en Instagram vandaan, de groei op Twitter/X en Facebook is gestagneerd (dit is een brede trend voor de sector, non profits zien gemiddeld een kleine afname voor Twitter/X en een toename van 1% voor Facebook). We willen onze groei vasthouden. We willen door actieve deelname ons bereik en engagement vergroten. Het afgelopen jaar is ons bereik met 20% gegroeid, dit willen we komend jaar doorzetten. Hiervoor zullen we ook evalueren welke kanalen relevant voor ons werk en onze leden zijn, zodat we onze tijd investeren in die kanalen die een bijdrage leveren aan het behalen van onze doelen.

De pers weet ons steeds beter te vinden, maar WO=MEN wil in de toekomst strategischer en pro-actiever persbeleid gaan voeren. Daarom zullen we in 2025 een persstrategie ontwikkelen.

5

Fondsenwerving

Het komend jaar is voor meerdere van onze partnerschappen het laatste contractjaar. Dit betekent dat fondsenwerving in 2025 van groot belang is. Daarvoor maken we capaciteit vrij binnen de huidige uren van onder andere de management- en programmamangers teams.

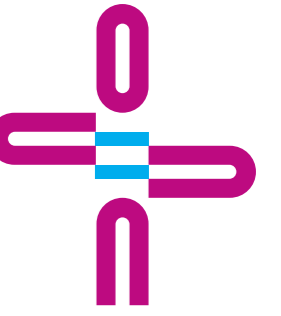
Begin 2024 is WO=MEN gestart met de ontwikkeling van een meerjarige fondsenwervingsstrategie. In dit plan spraken we de ambitie uit om voor de komende jaren zoveel mogelijk te blijven inzetten op een vergelijkbaar inkomen voor het platform als op dit moment. De gedachte hierachter was dat de grootte van het huidige secretariaat en de activiteiten goed passen bij de uitgezette meerjarenstrategie en de relatie met de leden. WO=MEN heeft nadrukkelijk niet de intentie om haar secretariaat verder te doen groeien.

De plannen van het nieuwe kabinet-Schoof en toekomstige bezuinigingen in het ontwikkelingssamenwerkingsbudget leiden tot aanpassingen van de fondsenwervingsplannen en vooruitzichten, ook omdat de veranderde context ook (de budgetten van) onze leden vanaf 2026 zal beïnvloeden. In het eerste kwartaal van 2025 plannen we daarom met leden en de Raad van Toezicht strategiesessies waaruit heldere keuzes voor de komende jaren moeten voortkomen. Daarin zullen ook vragen moeten worden beantwoord als van welke donoren WO=MEN wel en niet financiering kan accepteren.

Zie ook de continuïteitparagraaf hieronder.

Naast de blijvende aandacht voor financieringsmogelijkheden van overheden, ligt de nadruk van onze fondsenwerving op het diversifiëren van donoren. Hiermee is in 2024 een start gemaakt door bestaande relaties bij financiers aan te halen en nieuwe contacten te leggen. Dit is voor een organisatie als WO=MEN niet eenvoudig omdat we als vereniging niet willen concurreren met onze leden. Naast subsidies in Nederland kijkt WO=MEN ook naar mogelijkheden op EU-niveau, bij fondsen (filantropie) in binnen- en buitenland en de private sector.

De ledenbijdragen vormen voor WO=MEN een cruciale, onafhankelijke bron van inkomsten die relatief flexibel kan worden ingezet. In 2024 zijn dankzij de stevigere inzet op klimaat meer organisaties uit deze sector lid geworden. WO=MEN werft in 2025 actief nieuwe relevante institutionele en individuele leden en 'vrienden van' die werkzaam zijn in andere sectoren, zoals de journalistiek, cultuursector, veiligheidssector en bedrijfsleven.

6

Begroting

De inkomsten zijn opgebouwd uit de inkomsten van:

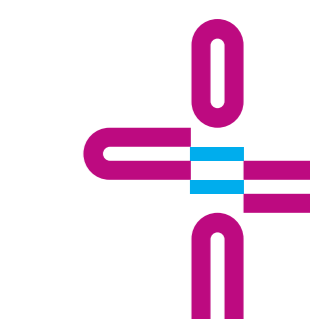
- ⊖ Leden (individuele en institutionele leden)
- ⊖ Ministerie van Buitenlandse zaken
- ⊖ Programma's en allianties (CMI!, GRIP, CSW/CEDAW, OVOF, UWF)
- ⊖ Overige

Het aantal leden in 2024 is licht toegenomen ten opzichte van 2023. De begroting van 2025 baseren we op het aantal leden in 2024. Geplande overheidsbezuinigingen in 2026 hebben in principe geen impact op lidmaatschapsbijdragen in 2025.

In 2024 hebben we de tarieven van de institutionele bijdragen bepaald aan de hand van het inkomsten in het voorlaatste boekjaar (2022), zodat we al in het eerste kwartaal de lidmaatschapsbijdragen kunnen factureren. Hiermee wordt de liquiditeit beter geborgd. Ook voor 2025 zullen we dit hanteren. Individuele lidmaatschapsbijdragen en ook donaties willen we vereenvoudigen via een machtiging of IDEAL-link.

De directe inkomsten vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken blijven hetzelfde. Voor Politica en CSW hebben we de inkomsten die lopen via WO=MEN inzichtelijk gemaakt. Daarmee zijn de totale inkomsten in 2025 hoger dan de inkomsten in 2024. De inkomsten voor de andere programma's liggen iets lager dan in 2024. UWF loopt medio 2025 af en ook een (klein) vooruitgeschoven budget van een eerder CSW coördinatieproject stopt eind 2024. De uitgaven naar de partners van Politica en CSW staan nu ook inzichtelijk bij de projectkosten genoemd.

De uitgaven van de totale personeelskosten dalen in 2025 licht ten opzichte van 2024, aangezien er een verschuiving plaats heeft gevonden in personeelsleden en we minder fte hebben in 2025 dan in 2024. De CAO-verhogingen zijn in 2025 niet van toepassing.

De organisatiekosten stijgen in 2025 ten opzichte van 2024 met 21%. Dit komt door de gebruikelijke indexatie toe te passen van 4% alsook doordat we de financiële controle van buitenaf begroot hebben bij inhuur derden. Wel menen we dat we een besparing kunnen realiseren op de overige bedrijfskosten door deze beter in de gaten te houden en te alloceren.

Daarnaast zijn we in 2024, op aanraden van de accountant, gestart met het maken van een meerjarenbegroting, zodat we ook hier sneller inzichtelijk hebben waar we verdere besparingen op kunnen realiseren. Deze meerjarenbegroting, voor nu nog in concept, staat op te planning om te bespreken met de RvT in januari 2025 en zal de jaren 2025-2027 beslaan.

Continuïteit

Vanwege de lagere inkomsten van lopende contracten, zijn we al in 2024 gestart met het aanboren van nieuwe inkomstenbronnen om lopende inzet in 2025 te kunnen blijven borgen. Voor de zomer van 2024 dienden we samen met Fairspace een aanvraag in bij CERV (Europese Commissie). Deze aanvraag betreft een programma van twee jaar gericht op het beschermen en versterken van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsverde-

digers. Daarmee versterkt en vergroot het onze lopende inzet op dit thema. De aanvraag wordt medio november 2024 beoordeeld, maar is wel al meegenomen in de begroting van 2025.

Het doel is eind 2025 *break even* te lopen, zonder het aanspreken van de continuïteitsreserve die momenteel een stand heeft van € 77.516,-. Mocht de CERV-aanvraag in november 2024 negatief worden beschikt, dan zetten wij in het eerste kwartaal van 2025 de noodzakelijke stappen om aan het eind van het tweede kwartaal in lijn te lopen met de verwachte inkomsten. Dit betreft in eerste instantie - op basis van met de leden, de RvT en WO=MEN staf gezamenlijk gemaakte strategische keuzes – het genereren van andere inkomsten. In tweede instantie betreft dit bezuinigingen. Uiteraard spelen de financieringsmogelijkheden nationaal en internationaal daarbij een rol. Een voorstel hiervan en indien nodig aangepaste begroting zal dan opnieuw aan de ALV worden voorgelegd.

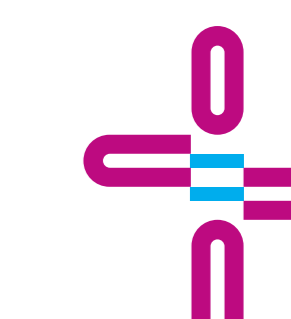
De nadruk voor 2025 ligt op de uitvoering van de lopende programma's en fondsenwerving om vanaf 2025 inkomsten te genereren.

Vanwege de lagere inkomsten van lopende contracten, zijn we al in 2024 gestart met het aanboren van nieuwe inkomstenbronnen om lopende inzet in 2025 te kunnen blijven borgen.

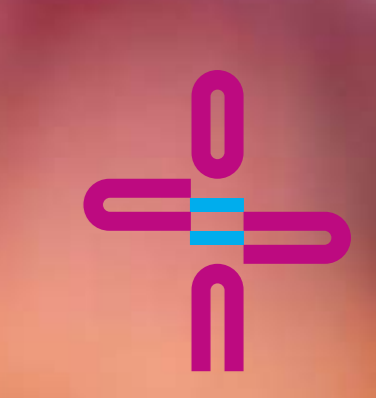
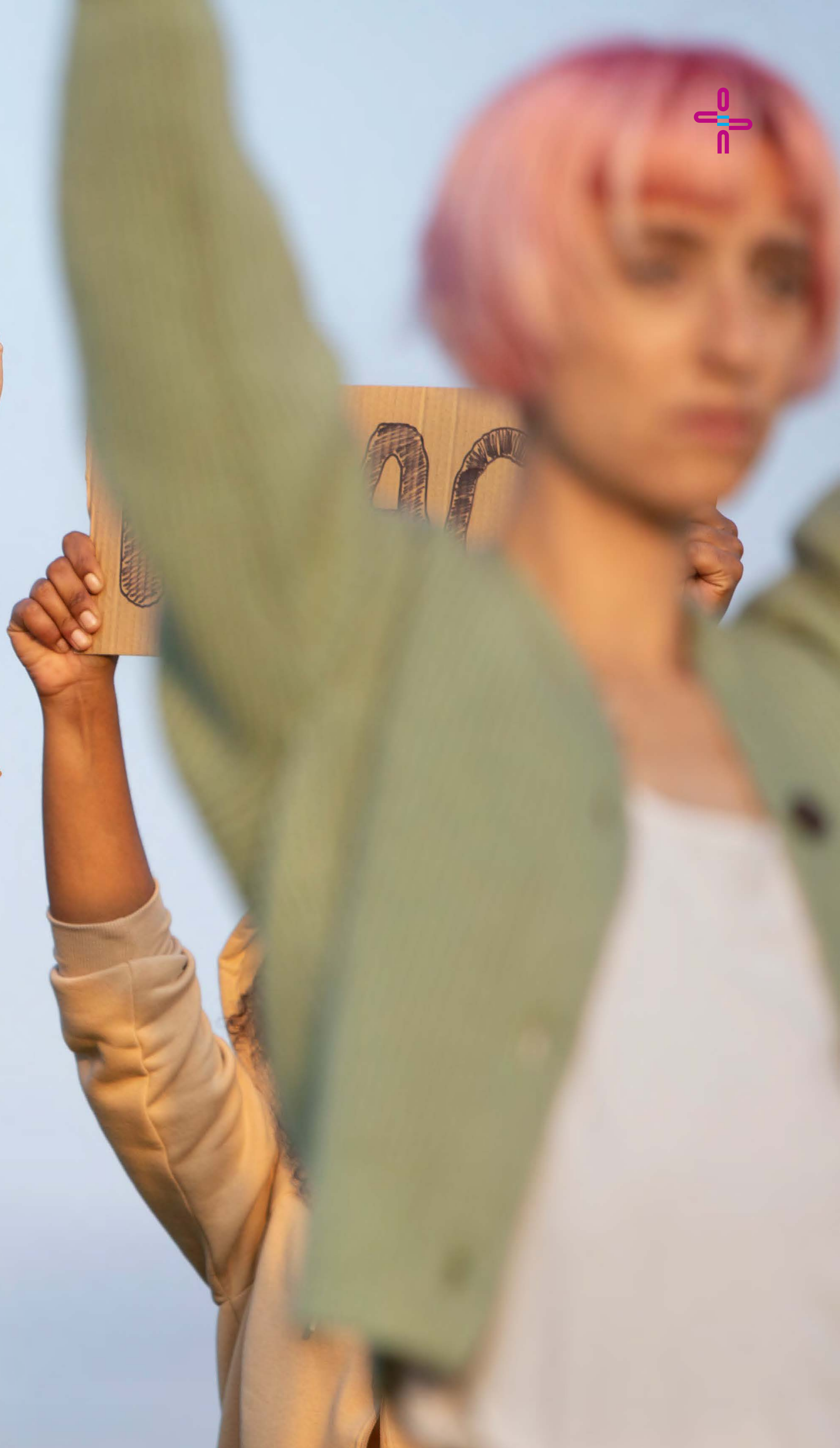

WO=MEN Begroting 2025

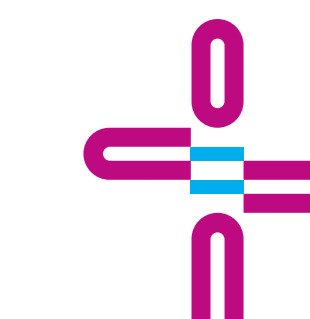
Inkomsten	2025	BZ	2024
Leden			
Individueel	€ 4.750		€ 4.500
Institutioneel	€ 140.000		€ 132.000
	€ 144.750	€ 0	€ 136.500
Ministerie van Buitenlandse Zaken			
Ministerie van Buitenlandse Zaken	€ 450.000	€ 450.000	€ 450.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken NAP	€ 64.500	€ 64.500	€ 64.500
	€ 514.500	€ 514.500	€ 514.500
Programma's en allianties			
CMI! 2.0	€ 99.233		€ 97.842
alliantie Politica Penvoerder en samenwerking	€ 165,762		€ 141.550
alliantie Politica	€ 792,846		€ 314.525
OCW/ CSW	€ 149,999		€ 78.067
EU / CERV	€ 100.000		
OVOF	€ 106.644		€ 99.724
Ukrainian Women's Fund	€ 10.172		€ 27.581
	€ 1.424.656	€ 0	€ 759.289
Overige			
	€ 1.500		€ 6.500
	€ 1.500	€ 0	€ 6.500
Totaal inkomsten	€ 2.085.406	€ 514.500	€ 1.416.789

Uitgaven	2025	BZ	2024
Personeelskosten			
Personeelskosten	€ 946.474	€ 367.322	€ 974.597
Overige personeelskosten	€ 37.750	€ 20.235	€ 47.500
	€ 984.224	€ 387.557	€ 1.022.097
Organisatie kosten			
Afschrijvingskosteninventaris	€ 3.250		€ 3.500
Huisvesting	€ 42.750		€ 50.000
Kantoorkosten	€ 4.160		€ 4.000
ICT/Hosting	€ 27.500		€ 38.000
Verzekering	€ 2.500		€ 2.500
Bestuurskosten (RVT)	€ 4.300		€ 3.500
ALV	€ 4.000		€ 4.000
Accountantskosten	€ 29.140		€ 25.000
Salaris-administratie	€ 3.266		€ 2.500
Inhuur derden en advies	€ 54.243		€ 4.000
Communicatie	€ 13.000		€ 12.500
Overige bedrijfskosten	€ 5.000		€ 8.000
Onvoorzien kosten	€ 3.120		€ 3.000
Fondsenwerving	€ 0		€ 1.500
	€ 196.229	€ 50.150	€ 162.000
Project kosten			
Reis- en verblijfkosten	€ 48.369	€ 8.000	€ 56.264
Kennisontwikkeling	€ 3.000	€ 3.000	€ 11.600
Evenementen & Campagnes	€ 90.730	€ 35.000	€ 58.000
Communicatie	€ 21.750	€ 5.000	€ 32.000
Overige projectkosten	€ 32.059	€ 1.293	€ 16.780
Partners CSW	€ 71,933		
Partners Politica	€ 546,405		
KVO fonds	€ 24.500	€ 24.500	€ 24.500
Financiële verantwoording	€ 24.960		€ 19.800
	€ 863.706	€ 76.793	€ 218.944
Totaal uitgaven	€ 2.044.159	€ 514.500	€ 1.403.041
Resultaat	€ 41.247	€ 0	€ 13.748

Bijlagen

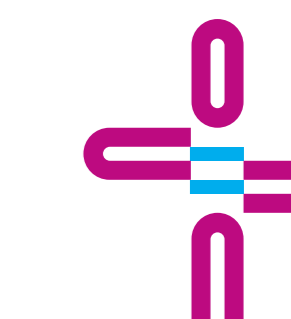
Ledenlijst

Eind 2023 heeft WO=MEN 120 individuele leden, en we hebben de volgende 55 institutionele leden:

75inQ	Karama	Stem op een vrouw
ActionAid	Kongolese Vrouwen Stichting Tosangana	Stichting Mukomeze
Amref Flying Doctors	Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)	Stichting Vrouwenorganisatie Nederland
Both ENDS	Mama Cash	Darfur (VOND)
Briljante Onderneemster	MenEngage	Stichting Wadi (Mw S Elsadik)
CARE	Mensen met een missie	Stichting Single SuperMom
Center for Civil Society and Democracy Europe - CCSDE	Mercy Corps	Support Trust for African Development (STAD)
CHOICE for youth & sexuality	Milieudefensie	Syrische Vrouwengroep Emmen
CNV Internationaal	Mondiaal FNV	The Hunger Project Nederland
COC Nederland	Nederlandse Vrouwen Raad	Unie van Soroptimistclubs
Cordaid	New Women Connectors	Vereniging Prisma
DCDD	Oxfam Novib	VSO Nederland
Defence for Children	Partos	White Ribbon NL
Federatie Somalische Associaties Nederland (FSAN)	PAX Nederland	Women Engage for a Common Future (WECF)
Femmes for Freedom	PBI Nederland	Women In Development Europe+ (WIDE+)
Global Network of Women's Shelters	Penal Reform International	WomenWin
Hivos	Plan International Nederland	YWCA Nederland
IMPACT - Center against human trafficking and sexual violence in conflict	Platform Vrouwen & Duurzame Vrede (VDV)	
	Rutgers	
	SekswerkExpertise	
	Simavi	

Afkortingen

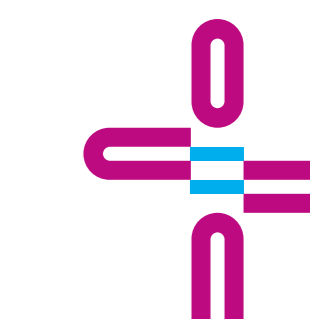

Afkorting

1GNC	First German/Netherlands Corps
ALV	Algemene Leden Vergadering
AO	Algemeen Overleg Tweede Kamer
ARTF	Afghanistan Reconstruction Trust Fund
AVVN	Algemene Vergadering van de Verenigde Naties
AWID	Association for Women's Rights in Development
Beijing	4e Wereld Vrouwen Conferentie, 1995
Beijing+20	20 jaar na Beijing
BHOS	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
BMO	Breed Mensenrechtenoverleg
BPfA	Beijing Platform for Action
BuHaOs	Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
BuZa	Buitenlandse Zaken
BZ	Ministerie van Buitenlandse Zaken
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CBI	Centrum tot Bevordering van de Import uit ontwikkelingslanden
CEDAW	Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against Women
CFT	College Financieel Toezicht
CFT	countering financing of terrorism
CMI	Count Me In! Consortium
CONCORD	European NGO Confederation for Relief and Development
CPB	Centraal Planbureau
CSO	civil society organization
CSR	corporate social responsibility
CSW	<i>Commission on the Status of Women</i>
DAW	United Nation Divison for the Advancement of Women

Afkorting

Def	Ministerie van Defensie
DEO	Duurzame Economische Ontwikkeling
DGIS	Directoraat Generaal Internationale Samenwerking
DGPZ	Directeur Generaal Politieke Zaken
DRC	Democratic Republic of Congo
DSI/ER	Directie Sociale en Institutionele Ontwikkeling, Afdeling Emancipatiethema's,
DSI/VR	Directie Sociale en Institutionele Ontwikkeling, Afdeling Vrouwen en Ontwikkeling
DSO	Directie Sociale Ontwikkeling (ministerie BZ)
DVN	Defensie Vrouwen Netwerk (Defense Women's Network)
ECHO	European Civil Protection & Humanitarian Aid Operations
ECOSOC	Economic and Social Council
EEAS	European External Action Service
EL&I	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
EU	European Union
EU	Europese Unie
EUPOL	European Union Police Mission
EVD	Economische Voorlichtingsdienst
EVS	Eenheid Veiligheid en Stabiliteit
EZ	Ministerie van Economische Zaken
EZK	Economische Zaken en Klimaat
FATF	Financial Action Task Force
FBB	Feministisch Buitenland Beleid
FFP	Feminist Foreign Policy
FLOW	Funding Leadership and Opportunities for Women – Fonds MinBuZa
FPIC	Free, prior and informed consent
fte	Fulltime equivalent

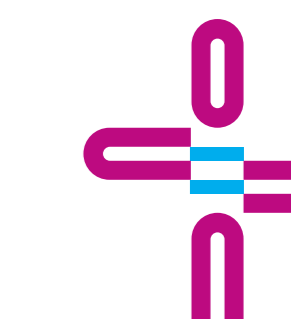

Afkorting

G77	Group of 77
GA	(UN) General Assembly
Gender MPI	Gender Meerpartijen Initiatief
GIA	Gender-Trade Impact Assessment
GMPI	Gender Meerpartijen Initiatief
GNWP	Global Network of Women Peacebuilders
GR32	General Recommendation 32
GVO	Gender Verantwoord Ondernemen
GVV	Gender, Vrede & Veiligheid
Hawala	Informeel banksysteem voor het verplaatsen van geld. Hawala is afgeleid van het Hindi-woord voor vertrouwen
HLPF	High-level Political Forum
HRC	UN Human Rights Council
IAK	Integraal Afwegingskader (beleid en wetgeving)
IASC J&V	UN Inter-Agency Standing Committee Justitie en Veiligheid
ICPD	International Conference on Population and Development
ICS	Investment Court System
ICT	informatie en communicatie technologie
IDH	Initiatief Duurzame Handel
IFI	Internationale Financiële instelling
ILO	International Labour Organisation
IMVO	Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
INSTRAW	United Nation International Research and Training Institute for the advancement of Women
IOB	Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie
IS	Internationale Samenwerking
ISAF	International Security Assistance Force

Afkorting

ISDS	Investor-State Dispute Settlement
LGBT	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender
LGBTQ	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender & Questioning
LHBTQI	Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, queer, intersekse en andere seksuele en genderidentiteiten
M&E	monitoring and evaluation
MDG's	Millennium Development Goals
MENA	Middle East and North Africa
MENA	Midden-Oosten en Noord-Afrika
MEP	Members of European Parliament
MFA	(Dutch) Ministry of Foreign Affairs
MFM	Multi-stakeholders' Financing Mechanism
MFO	Medefinancieringsorganisatie
MFS	Medefinancieringsstelsel
MinBuZa	Ministerie van Buitenlandse Zaken
MKB	midden- en kleinbedrijf
MT	management team
MU	Member Update
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NAP	National Action Plan
NAP	Nationaal Actieplan
NAP 1325	Nationaal Actie Plan 1325
NATO	North Atlantic Treaty Organization
NCDO	Nederlandse Commissie voor Duurzame Ontwikkeling
NGO	non-governmental organization
NGO	non-gouvernementele organisatie
NVR	Nederlandse Vrouwen Raad

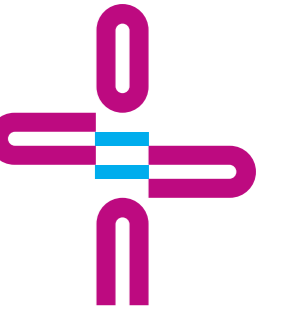
Afkorting

OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODA	Official Development Assistance is de overdracht van leningen en giften van overheden naar ontwikkelingslanden
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OS	Ontwikkelingssamenwerking
OSAGI	United Nation Office for the Special Advisor on Gender Issues
PA	politiek assistent
PfA	Platform for Action (Fourth World Conference on Women, 1995)
PM&E	planning, monitoring en evaluation
Post-2015	Het proces in aanloop van de beëindiging van de MDGs in september 2015
PSIA	Poverty and Social Impact Analysis
PV	permanente vertegenwoordiger
PVV	Partij voor de Vrijheid (Party for Freedom)
Rio	VN Duurzaamheidstop in Rio de Janeiro, Brazilië
ROC	Regionaal opleidingencentrum
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RvT	Raad van Toezicht
SDG	Sustainable Development Goals
SER	Sociaal-Economische Raad
SMART	Specifiek - Meetbaar - Acceptabel - Realistisch - Tijdsgebonden
SoM	Samenwerking op Maat
SRGR	Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten
SRHR	sexual and reproductive health and rights
SSR or SSD	Security Sector Reform or Security Sector Development
SWOT	Analyse van Strengths, Weaknesses, Opportunities & Threats
TK	Tweede Kamer

Afkorting

TMF	Thematische Medefinancieringsorganisatie
ToC	Theory of Change
TOR	Terms of Reference
UN	United Nations
UNAMA	United Nations Assistance Mission in Afghanistan
UNAMID	United Nations Mission in Darfur
UNECE	The United Nations Economic Commission for Europe
UNGC	United Nations Global Compact
UNGP	UN Guiding Principles on Business and Human Rights
UNIFEM	United Nation Development Fund For Women
UNMIS	United Nations Missions in Sudan
UNSCR	United Nations Security Council Resolution
UNTSO	United Nations Truce Supervision Organization
USP	Unique Selling Point
VbOS	Vrouwenberaad Ontwikkelingssamenwerking
VN	Verenigde Naties
VNVR	Verenigde Naties Veiligheidsraad
WCW	World Conference on Women
WG	werkgroep
WIDE	Network Women in Development Europe
WIDE	Women In Development Europe
Wide+	Women In Development Europe+
WO=MEN	Women Equals Men
WPS	Women, Peace & Security
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WVC	Wereld Vrouwen Conferentie
Zzp-er	Zelfstandige Zonder Personeel

Endnotes

- 1 <https://equalmeasures2030.org/2024-sdg-gender-index/>
- 2 UNDEP (2016). Gender and Climate Change. Overview of linkages between gender and climate change. [Go to link](#).
- 3 WEDO (24 januari 2024), Release: New Data Shows 34% Women's participation on Party Delegations at COP28, the Same Percentage as 10 Years Ago. [Go to link](#).
- 4 <https://www.economist.com/international/2024/02/11/2024-is-a-giant-test-of-nerve-for-democracy>
- 5 https://static.project2025.org/2025_MandateForLeadership_FULLL.pdf
- 6 https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2023-online-content-moderation_en.pdf
- 7 <https://www.unesco.org/en/articles/how-combat-hate-speech-and-gendered-disinformation-online-unesco-provides-some-ideas> en https://www.icfj.org/sites/default/files/2021-04/The%20Chilling_POSETTI%20ET%20AL_FINAL.pdf
- 8 [https://one.oecd.org/document/DCD\(2023\)12/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DCD(2023)12/en/pdf)
- 9 <https://www.awid.org/news-and-analysis/2021-brief-where-money-feminist-organizing>
- 10 <https://globalphilanthropyproject.org/wp-content/uploads/2021/02/Meet-the-Moment-2020-English.pdf>
- 11 <https://goededoelennederland.nl/over-de-sector/nieuws/onderzoek-naar-regeldruk-in-de-sector-gepubliceerd>
- 12 <http://news.un.org/en/story/2023/10/1142762>
- 13 <https://www.mckinsey.com/featured-insights/diversity-and-inclusion/diversity-matters-even-more-the-case-for-holistic-impact>
- 14 <https://ecfr.eu/publication/the-orbanisation-of-america-hungarys-lessons-for-donald-trump/>
- 15 Kvinna till Kvinna (2023), Hope and Resistance Go Together - The State of Women Human Rights Defenders 2023: [Go to link](#).
- 16 <https://www.trouw.nl/nieuws/doorgeslagen-fraudejacht-bij-banken-treft-goede-doelen~b6dd6f19/>
- 17 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2022-0032_NL.html
- 18 <https://www.adviesraadinternationalevraagstukken.nl/documenten/publicaties/2022/07/07/aiv-advies-122-mensenrechten-kernbelang-in-een-geopolitiek-krachtenveld>
- 19 <http://blogs.worldbank.org/en/dev4peace/can-gender-equality-prevent-violent-conflict>
- 20 <http://www.undp.org/asia-pacific/blog/shedding-light-shadow-pandemic-link-between-gender-based-violence-and-violent-extremism#:~:text=The%20research%20outlined%20that%20sexual,as%20part%20of%20a%20continuum>
- 21 www.nap1325.nl
- 22 https://www.eeas.europa.eu/_en
- 23 Zie OECD (2016). Donor Support to Southern Women's Rights Organisations: OECD findings, Mama Cash (2020). Feminist Activism Works! [Go to link](#). En Mala Htun and S. Laurel Weldom, Cambridge University Press (2012). The Civic Origins of Progressive Policy Change: Combating Violence against Women in Global Perspective, 1975–2005
- 24 <http://www.undp.org/blog/protecting-those-who-protect-human-rights>
- 25 V-Dem Institute (2024), Democracy Report 2024 – Democracy Winning and Losing at the Ballot: https://v-dem.net/documents/43/v-dem_dr2024_lowres.pdf
- 26 <https://nos.nl/collectie/13923/artikel/2466643-aantal-vrouwelijke-politici-kan-stagneren-door-vrouwenhaat>
- 27 <http://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

women
DUTCH GENDER PLATFORM

www.wo-men.nl
info@wo-men.nl
KVK nummer 27293385

Korte Poten 9B
2511 EB Den Haag
Tel: +31 (0) 70 392 3106